

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA – STUDIJNÍ OBOR DENTÁLNÍ HYGIENA

VERZE TESTU 2A

Okruh I – biologie, fyziologie, stomatologie, chemie

Jméno a příjmení: _____ Číslo: _____

Každá otázka je hodnocena právě jedním bodem. Vaši odpověď vyznačte prosím kroužkem. Příklad: **a)**

Bodová hodnota bude uznána pouze v případě, jestliže bude odpověď správná (v případě otázek s právě jednou správnou odpovědí), a budou vybrány všechny správné odpovědi (v případě otázek, u kterých je více správných odpovědí).

U každé z následujících otázek existuje více než jedna správná odpověď

1. Do tabulky níže přiřadte k uvedeným částem trávicí soustavy (1–5) látky (a–j):

1) Dutina ústní	a) Trypsin
2) Žaludek	b) Žluč
3) Játra	c) HCl
4) Tenké střevo	d) Ptyalin
5) Tlusté střevo	e) Lysozym
	f) Glykogen
	g) Pepsin
	h) Močovina
	i) Metan
	j) Mucin

	Látky a–j (vepište jen písmena)
1) Dutina ústní	
2) Žaludek	
3) Játra	
4) Tenké střevo	
5) Tlusté střevo	

Řešení: 1 d, e, j; 2 c, g, j; 3 b, f, h; 4 a, b; 5, i

2. Vitamín B12 (vyberte všechny správné odpovědi):

- a) Je obsažen v mase, v játrech, mléce
- b) Je obsažen v rybím tuku
- c) Tvoří se ve střevě činností bakterií
- d) Zajišťuje vidění – tvoří oční purpur
- e) Je nutný pro udržení normální krvetvorby
- f) Podporuje tvorbu protilátek

Řešení: a, c, e

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA – STUDIJNÍ OBOR DENTÁLNÍ HYGIENA

VERZE TESTU 2A

Okruh I – biologie, fyziologie, stomatologie, chemie

3. Specifická imunita se projevuje (vyberte všechny správné odpovědi):

- a) Vytvářením imunoglobulinů
- b) Vytvářením cytotoxických látek
- c) Fagocytózou lymfocytů
- d) Ničením bakterií lysozymem ve slinách
- e) Při některých typech očkování
- f) Diapedézou

Řešení: a, b, e

4. Do tabulky níže přiřad'te látky (a–d) k uvedeným typům krvinek a nebuněčným trombocytům:

1) Erytrocyty	a) Granulovaná cytoplazma
2) Granulocyty	b) Protilátky
3) Trombocyty	c) Hemoglobin
4) Lymfocyty	d) Hemokoagulační faktory

Krevní element	Látka a–d (vepište jen písmena)
1) Erytrocyty	
2) Granulocyty	
3) Trombocyty	
4) Lymfocyty	

Řešení: 1 c; 2 a; 3 d; 4 b

5. Viry (vyberte všechny správné odpovědi):

- a) Jsou parazitické organismy
- b) Mají speciální metabolismus
- c) Jsou tvořeny bílkovinami a nukleovými kyselinami
- d) Jsou schopny samostatné reprodukce
- e) Rozmnožují se v hostitelských buňkách
- f) Patří mezi jednobuněčné organismy

Řešení: a, c, e

6. Do tabulky níže přiřad'te k uvedeným názvům částí DNA a RNA molekul (1–4) správné vysvětlení jejich funkce (a–d):

1) Stop kodon	a) Kódující sekvence na eukaryotickém strukturním genu
2) Antikodon	b) Triplet ukončující translaci
3) Exon	c) Nekódující úsek na eukaryotickém genu bez genetické informace
4) Intron	d) Triplet na tRNA komplementární k tripletu na mRNA při translaci

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA – STUDIJNÍ OBOR DENTÁLNÍ HYGIENA

VERZE TESTU 2A

Okruh I – biologie, fyziologie, stomatologie, chemie

Molekuly	Funkce a–d (vepište jen písmena)
1) Stop kodon	
2) Antikodon	
3) Exon	
4) Intron	

Řešení: 1 b; 2 d; 3 a; 4 c

7. Genomové mutace (vyberte všechny správné odpovědi):

- a) Postihují strukturu DNA, ale nenarušují stavbu chromozomu
- b) Vedou k přestavbám chromozomů, ale nikdy nemění jejich počet
- c) Vedou ke ztrátám nebo nadbytečné přítomnosti jednotlivých chromozomů
- d) Zasahují zejména monosomie a trisomie
- e) Mění počet chromozomových sad v somatické buňce
- f) Nelze hodnotit vyšetřením karyotypu

Řešení: c, d, e

8. Znaky úplné vázané na pohlaví (vyberte všechny správné odpovědi):

- a) Vykazují dědičnost křížem
- b) Geny, které je podmiňují, jsou lokalizovány na homologní části chromozomu X
- c) Geny, které je podmiňují, jsou lokalizovány na heterologní části chromozomu X
- d) Vykazují dědičnost gonozomální
- e) Jsou podmíněny autozomálními geny a ovládány pohlavními hormony
- f) Vyskytují se jen u jednoho pohlaví

Řešení: a, c, d

9. Do tabulky níže přiřaďte každému z jedinců, jejichž genotypy (1–5) jsou níže uvedeny, jaké mohou vytvořit gamety (a–d):

- 1) aaBB a) AB
- 2) AaBb b) ab
- 3) AAbb c) aB
- 4) AABB d) Ab
- 5) aabb

Genotyp	Gamety a–d (vepište jen písmena, ne konkrétní gamety)
1) aaBB	
1) AaBb	
3) AAbb	
4) AABB	

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA – STUDIJNÍ OBOR DENTÁLNÍ HYGIENA

VERZE TESTU 2A

Okruh I – biologie, fyziologie, stomatologie, chemie

5) aabb	
---------	--

Řešení: 1 c; 2 a, b, c, d; 3 d; 4 a; 5 b

10. Sulcus terminalis (vyberte všechny správné odpovědi):

- a) Má tvar písmene V
- b) Odděluje připojenou gingivu od alveolární sliznice
- c) Rozděluje sliznici jazyka na dva úseky
- d) Leží mezi zubem a okrajem dásně

Řešení: a, c

U každé z následujících otázek je ze všech odpovědí právě jedna odpověď správná

11. Za hlavní příčinu cukrovky 2. typu (etiopatogeneze) se dnes považuje:

- a) Absolutní nedostatek inzulínu
- b) Velká produkce glukagonu
- c) Inzulínová rezistence a porucha sekrece inzulínu
- d) Nedostatek pohybu a kouření

Řešení: c

12. Jaký objem vody (v cm^3) je nutno přidat k roztoku KCl o hmotnosti 0,7 kg a hmotnostním zlomku $w = 0,14$, aby vznikl roztok KCl o hmotnostním zlomku $w = 0,08$? Hustotu vody berte 1000 kg/m^3 .

- a) 0,525
- b) 525
- c) 1,225
- d) 1225

Řešení: b

13. Vypočítejte objem (v cm^3) roztoku HCl o hmotnostním zlomku $w = 38 \%$, který je zapotřebí pro přípravu roztoku HCl o objemu 250 cm^3 a molární koncentraci $c = 0,1 \text{ mol/dm}^3$. Molární hmotnost HCl je $36,5 \text{ g/mol}$, hustota původního roztoku je $1,188 \text{ g/cm}^3$.

- a) 0,9
- b) 20,2
- c) 2,4
- d) 2,02

Řešení: d

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA – STUDIJNÍ OBOR DENTÁLNÍ HYGIENA

VERZE TESTU 2A

Okruh I – biologie, fyziologie, stomatologie, chemie

14. Vypočtete molární koncentraci a hmotnostní zlomek roztoku hydroxidu sodného NaOH, který má pH = 8,8. Molární hmotnost NaOH je 40 g/mol, hustotu vody berte 1000 kg/m³.

- a) $[\text{NaOH}] = 1,6 \times 10^{-9} \text{ mol/litr} = 1,6 \text{ nmol/litr}$, w nelze určit
- b) $[\text{NaOH}] = 1,6 \times 10^{-9} \text{ mol/litr} = 1,6 \text{ nmol/litr}$, $w = 6,4 \times 10^{-11}$
- c) $[\text{NaOH}] = 6,31 \times 10^{-6} \text{ mol/litr} = 6,31 \text{ } \mu\text{mol/litr}$, $w = 2,52 \times 10^{-7}$
- d) $[\text{NaOH}] = 6,31 \times 10^{-3} \text{ mol/litr} = 6,31 \text{ mmol/litr}$, $w = 2,52 \times 10^{-4}$

Řešení: c

15. Základním principem emisních metod je zjistit:

- a) Přibližné místo v těle pacienta, ve kterém prostupuje kontrastní látka
- b) Přibližné místo v těle pacienta, ve kterém se kumuluje radiofarmakum
- c) Přibližné místo detekce fotonů prošlých vyšetřovanou oblastí

Řešení: b

16. Žlázy s vnitřní sekrecí (endokrinní)

- a) Vylučují hormony vývodem do dutého orgánu
- b) Vylučují hormony přímo do krevního řečiště
- c) Vylučují hormony do mezibuněčného prostoru
- d) Nevylučují žádné hormony (působky)

Řešení: b

17. Rentgenové záření vzniká:

- a) V atomovém jádru
- b) V elektronovém obalu
- c) V obalu i jádru současně

Řešení: b

18. Centrum sluchu je v laloku:

- a) Čelním
- b) Týlním
- c) Spánkovém

Řešení: c

19. Z celkové hmotnosti těla krev představuje:

- a) 1–2 %
- b) 3–6 %
- c) 7–10 %

Řešení: b

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA – STUDIJNÍ OBOR DENTÁLNÍ HYGIENA

VERZE TESTU 2A

Okruh I – biologie, fyziologie, stomatologie, chemie

20. Do skupiny mimických svalů patří:

- a) Musculus buccinator
- b) Musculus masseter
- c) Musculus sternocleidomastoideus

Řešení: a

21. Sedimentace krve prokazuje v organismu:

- a) Změnu kvality červených krvinek
- b) Zánětlivý proces v organismu
- c) Poruchy krvetvorby

Řešení: b

22. Ptyalin slin štěpí:

- a) Cukry
- b) Tuky
- c) Bílkoviny

Řešení: a

23. Diuréza je název pro:

- a) Obsah kyseliny močové v krvi
- b) Množství vyloučené moči za den
- c) Poruchu vylučování moči

Řešení: b

24. Mezi natahovače patří:

- a) Prsní sval
- b) Biceps
- c) Triceps

Řešení: c

25. Tělesné bílkoviny sestávají asi z:

- a) 20 aminokyselin
- b) 40 aminokyselin
- c) 100 aminokyselin

Řešení: a

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA – STUDIJNÍ OBOR DENTÁLNÍ HYGIENA

VERZE TESTU 2A

Okruh I – biologie, fyziologie, stomatologie, chemie

26. Vzorec trvalého chrupu člověka je:

- a) 2 1 2 3
- b) 2 2 2 3
- c) 2 1 2 2
- d) 2 1 3 2

Řešení: a

27. Jaké jsou primární zdroje RTG záření používané v radiodiagnostice?

- a) Přirozené pozadí a kosmické záření
- b) Radioaktivní izotopy
- c) Rentgenové trubice (rentgenka)

Řešení: c

28. Jaké jsou klíčové rozdíly mezi jednotkami efektivní dávky (Sv) a absorbované dávky (Gy) v radiologii a jak se tyto jednotky používají k hodnocení biologických účinků ionizujícího záření?

- a) Sievert a Gray jsou synonyma a obě jednotky měří stejný typ dávky, tj. energii přenesenou na jednotku hmotnosti.
- b) Gray měří absorbovanou energii záření na jednotku hmotnosti tkáně a používá se pro hodnocení fyzikální expozice, zatímco Sievert zohledňuje biologickou účinnost záření a je používán pro hodnocení rizika.
- c) Sievert je používán pro měření expozice v diagnostické radiologii, zatímco Gray je specificky používán pro měření terapeutických dávek v radioterapii.

Řešení: b

29. K syntéze ATP dochází:

- a) Ve stromatu chloroplastu
- b) Na kristách mitochondrií
- c) V mitochondriálním matrix
- d) Převážně v cytoplazmě

Řešení: b

30. Diapedéza

- a) Nastává vlivem negativní chemotaxe
- b) Je specifickou imunitní reakcí organismu
- c) Je součástí protilátkové obrany organismu
- d) Je schopnost bílých krvinek prostupovat stěnou kapiláry
- e) Je vylučování cytotoxických látek

Řešení: d

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA – STUDIJNÍ OBOR DENTÁLNÍ HYGIENA

VERZE TESTU 2A

Okruh I – biologie, fyziologie, stomatologie, chemie

31. Nejpočetnější papily na hřbetu jazyka jsou:

- a) Papillae fungiformes
- b) Papillae filiformes
- c) Papillae foliatae
- d) Papillae vallatae

Řešení: b

32. Sialolitíázou je nejvíce postižena

- a) Glandula parotis
- b) Glandula lingualis
- c) Glandula submandibularis
- d) Glandula pancreatica

Řešení: c

33. Která struktura je vlastní bakteriální buňce?

- a) Ribozom
- b) Nucleus
- c) Centrozom
- d) Vakuola

Řešení: a

34. Kontrakce svalu je aktivována:

- a) snížením koncentrace vápenatých iontů v cytoplazmě svalového vlákna
- b) zvýšením koncentrace vápenatých iontů v cytoplazmě svalového vlákna
- c) zvýšením koncentrace magneziových iontů v cytoplazmě svalového vlákna
- d) zvýšením koncentrace chloridových iontů v cytoplazmě svalového vlákna

Řešení: b

35. Při vstřebávání se v tenkém střevě neuplatňuje:

- a) Autolýza buněk
- b) Prostá difúze
- c) Difúze za účasti přenašeče
- d) Aktivní transport za využití ATP

Řešení: a

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA – STUDIJNÍ OBOR DENTÁLNÍ HYGIENA

VERZE TESTU 2A

Okruh I – biologie, fyziologie, stomatologie, chemie

36. Klidový membránový potenciál:

- a) Je přirozený rozdíl v náboji uvnitř a vně buňky
- b) Znamená stejnou koncentraci kladně nabitých iontů uvnitř i vně buňky
- c) Dosahuje kladných hodnot
- d) Je na membránách udržován difúzí sodných iontů

Řešení: a

37. Pro blastocystu neplatí:

- a) Obsahuje embryoblast
- b) Obsahuje trofoblast
- c) Obsahuje amnion
- d) Obsahuje blastocoel

Řešení: c

38. Dřeň nadledvin produkuje:

- a) Hormony zvané katecholaminy (adrenalin, noradrenalin)
- b) Hormony zvané glukokortikoidy (kortizol) a mineralokortikoidy (aldosteron)
- c) Hormony zvané katecholaminy a glukokortikoidy
- d) Hormony zvané jako androgeny

Řešení: a

39. Co je pozitronová emisní tomografie (PET)?

- a) Zobrazovací metoda, která využívá magnetických polí k zobrazení tělesných tkání
- b) Zobrazovací metoda, která využívá ultrazvukové vlny k zobrazení tělesných tkání
- c) Zobrazovací metoda, která využívá ionizující záření k zobrazení tělesných tkání
- d) Zobrazovací metoda, která využívá radioaktivně značených látek k zobrazení metabolické aktivity v těle

Řešení: d

40. Který orgán tvoří žluč?

- a) Žlučník
- b) Játra
- c) Slinivka břišní
- d) Slezina

Řešení: b

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA – STUDIJNÍ OBOR DENTÁLNÍ HYGIENA

VERZE TESTU 2A

Okruh II – všeobecné studijní předpoklady a základy společenských věd

U každé z následujících otázek je ze všech odpovědí právě jedna odpověď správná

1. Každá řeka má ...?

- a) Peřeje
- b) Spád
- c) Ryby
- d) Mosty

Řešení: b

2. Dopln nejblíží číslo, kterým řada pokračuje: 15, 6, 18, 10, 30, 23, 69, ...?

- a) 16
- b) 63
- c) 62
- d) 17

Řešení: b

3. Pojem je výsledek:

- a) Myšlení
- b) Vnímání
- c) Konání
- d) Náhody

Řešení: a

4. Gaussova křivka znázorňuje:

- a) Rychlost zapomínání
- b) Vztah mezi motivací a výkonem
- c) Vztah mezi IQ a EQ
- d) Normální rozložení

Řešení: d

5. Ve které z možností jsou uvedeny dvě hlavní větve Buddhismu

- a) Théraváda a mahájána
- b) Rámájana a theraváda
- c) Mahájána a Rámájana
- d) Théraváda a sámavéda

Řešení: a

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA – STUDIJNÍ OBOR DENTÁLNÍ HYGIENA

VERZE TESTU 2A

Okruh II – všeobecné studijní předpoklady a základy společenských věd

6. Co je tzv. apartheid?

- a) Oddělení soužití obyvatel různých ras uplatňované v Jihoafrické republice v letech 1948–1994
- b) Anglické označení nacistické rasistické politiky
- c) Oficiální rasistická politika prováděna v britských koloniích v 1. polovině 20. století
- d) Boj Afroameričanů za rasovou rovnoprávnost a politická práva (především volební právo)

Řešení: a

7. Které události v roce 1968 jsou obecně označovány jako Pražské jaro?

- a) Demonstrace studentů na Národní třídě
- b) Založení hnutí Charta 77
- c) Okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy
- d) Podepsání Mnichovské dohody

Řešení: c

8. V roce 1918 byl T. G. Masaryk zvolen prvním prezidentem samostatné Československé republiky. Kterým rokem skončil jeho dlouholetý prezidentský mandát?

- a) 1935
- b) 1948
- c) 1945
- d) 1953

Řešení: a

9. Synergický model spolupráce:

- a) Vyznačuje se spontánní snahou lidí uvádět své jednání do souladu s jednáním druhých
- b) Vyznačuje se pyramidovou strukturou, sítí nadřízenosti a podřízenosti
- c) Vyznačuje se přerozdělením přesně definovaných úkolů, kdy každý je zodpovědný jen za svůj díl práce, přičemž všichni ve skupině jsou si rovni
- d) Je založen na principu delegování

Řešení: a

10. Zákonodárná moc v České republice náleží:

- a) Parlamentu
- b) Senátu
- c) Ústavnímu soudu
- d) Prezidentu ČR

Řešení: a

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA – STUDIJNÍ OBOR DENTÁLNÍ HYGIENA

VERZE TESTU 2A

Okruh II – všeobecné studijní předpoklady a základy společenských věd

11. Senát má:

- a) 200 senátorů, kteří jsou voleni na dobu šesti let. Každé dva roky se volí třetina senátorů.
- b) 81 senátorů, kteří jsou voleni na dobu šesti let. Každé dva roky se volí třetina senátorů.
- c) 81 senátorů, kteří jsou voleni na dobu čtyř let.
- d) 81 senátorů, kteří jsou voleni na dobu šesti let. Každé tři roky se volí třetina senátorů.

Řešení: b

12. Která z ctností nepatří mezi čtyři základní antické ctnosti?

- a) Láska
- b) Moudrost
- c) Statečnost
- d) Spravedlnost

Řešení: a

13. První ošetrovatelská škola na území ČR byla založena:

- a) 1874
- b) 1850
- c) 1916
- d) 1932

Řešení: a

14. Který z prvků nelze chápat jako základ sociální struktury?

- a) Sociální deviace
- b) Sociální roli
- c) Sociální pozici
- d) Sociální stratifikaci

Řešení: a

15. Kdy přesně došlo k zániku Československa (Česká a Slovenská Federativní Republika) a rozdělilo se na dvě samostatné republiky, Českou republiku a Slovenskou republiku?

- a) 31. prosince 1990
- b) 31. prosince 1991
- c) 31. prosince 1992
- d) 31. prosince 1993

Řešení: c

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA – STUDIJNÍ OBOR DENTÁLNÍ HYGIENA

VERZE TESTU 2A

Okruh II – všeobecné studijní předpoklady a základy společenských věd

16. Sir Nicholas Winton (1909-2015) byl roku 2014 vyznamenán Řádem Bílého lva za to, že:

- a) Za 2. světové války zajistil převoz téměř 700 československých dětí z protektorátu Čechy a Morava do Velké Británie, čímž jim zachránil život
- b) S koncem 2. světové války účastnil odboje proti nacistům a vedl Pražské povstání v květnu 1945
- c) Založil roku 1961 na Massachusettském technologickém institutu vlivný ústav pro studium mediální propagandy
- d) Prostřednictvím tzv. Standfordského vězeňského experimentu položil roku 1971 základy experimentální sociální psychologie

Řešení: a

17. Jak pojímal skutečnosti antický filozof Démokritos?

- a) Jako atomy, které se pohybují po určených drahách
- b) Jako kombinaci prázdného prostoru, atomů a vzduchu
- c) Jako atomy, jejichž konstelace určuje vlastností skutečností
- d) Jako jednotu atomu a prázdna

Řešení: d

18. Který ze subjektů nepatří mezi orgány činné v trestním řízení?

- a) Soud
- b) Policejní orgán
- c) Advokát
- d) Státní zastupitelství

Řešení: c

19. První předsedkyní Československého červeného kříže byla

- a) Marta Tobolářová
- b) Alice Masaryková
- c) Eliška Krásnohorská
- d) Florence Nightingalová

Řešení: b

20. Který z trestných činů patří mezi trestné činy proti majetku?

- a) Loupež
- b) Kuplířství
- c) Lichva
- d) Podplácení

Řešení: c